

ΚΥΠ / Α' ΚΛΑΔΟΣ

~~ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ~~

ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ — ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Τῆς 18^{ης} Αυγούστου 1974

ΚΥΠ/Α' ΚΛΑΔΟΣ
0-223956

ΑΠΟΡΡΗΤΟΝ
α.α.α. ()

ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΙΑΣ - ΚΥΠΡΟΥ

'Από 170800 μέχρι 180800/8/1974

ΠΟΛΙΤΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

1.- Τ ο υ ρ κ ι α

'Εξωτερική Πολιτική

α.- Σχέσεις μετά της 'Ελλάδος

- (1) Τήν 12/8/74 άνεφέρθη ότι άπεστάλη έξ 'Αγκύρας προς τήν έν 'Αθήναις Τουρκικήν Πρεσβείαν διαταγή καταγραφής τών έν 'Ελλάδι διαβιούντων Μουσουλμάνων ύπηκόων 'Ελληνικής καταγωγής, άναβιβαζομένων είς 40.000. (8/2)

Σ χ ό λ ι ο υ

Τ' άνωτέρω άποσκοπούν πιθανώς είς τό νά έμφανίσουν διογκω-
μένον άριθμόν τής Τουρκικής μειονότητας έν 'Ελλάδι διά
τήν χρησιμοποιήσαιν τούτων άναλόγως.

- (2) Τήν 16/8/74 τό Σωματεϊόν 'Αλληλοβοηθείας τών έκ Αυτ. Θράκης Μουσουλμάνων άναφέρει ότι όί 'Ελληνες έκδικοϋνται τήν άπογοήτευσίν καί τήν ήτταν των έν Κύπρῳ, μέ έπιθέσεις κατά τών άδελφών μΜουσουλμάνων τής Αυτ. Θράκης. Οϋτω άναφέρεται ότι κατά τήν 20/7/74 έθραύθησαν αί προ-
βήκαι καί έλεηλατήθησαν τά Μουσουλμανικά καταστήματα τών πόλεων Ξάνθης καί Κομοτινής. Είς τάς άνωτέρω περιοχάς έδάρησαν ύπό τών 'Ελλήνων πολλοί Τοϋρκοι. 'Επίσης αί έσοδεΐται τών Μουσουλμανικῶν χωρίων κατεστράφησαν ύπό τών 'Ελλήνων στρατιωτών, όί δέ διαβιούντες είς τά όρεινά χωρία Μουσουλμάνοι άπεμονώθησαν. (2/3)

Σ χ ό λ ι ο ν

'Η δῆθεν καταπίεσις καί κακή μεταχείρησις τής έν 'Ελλάδι Μουσουλμανικής μειονότητας ύπό τών 'Ελλήνων, συστηματικῶς

.. // ..

- 2 -

ἀναζωπυροῦται ὑπὸ τῆς Τουρκίας, δημιουργοῦσα οὕτω προϋπο-
θέσεις διὰ μελλοντικὰς ἀξιώσεις εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος.
Ὑποδηλοῖ πρόθεσιν τῆς Τουρκικῆς Ἡγεσίας συνεχίσεως τῆς
ἐφαρμογῆς τοῦ μακροπνύου Τουρκικοῦ σχεδίου δι' ἐξόντωσιν
τῶν ὁμογενῶν.

(3) Τὴν 17/8/74 ὁ Πρωθυπουργὸς Ἐτζεβίτ ἀνέφερε τὰ κάτωθι :

(α) Ἡ Τουρκία ἐξακολουθεῖ, ἐπιθυμοῦσα στενὴν φιλίαν
καὶ συνεργασίαν μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ τοῦτο εἶναι ἀπα-
ραίτητον δι' ἀμφοτέρους τὰς χώρας.

(β) Ὑπὸ τὰς παροῦσας συνθήκας ἐπικρατεῖ ἀπογοήτευσίς
μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, πιστεύει ὅμως
ὅτι ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀνεξαρτήτως τῶν
σημερινῶν σκέψεών του, γνωρίζει τὴν σημασίαν τῆς
Ἑλληνο-Τουρκικῆς φιλίας.

(γ) Κατὰ τὴν πρώτην ἐπίμβασιν τῆς Τουρκίας εἰς Κύπρον
ἔλαβε ὑπ' ὄψιν τὸν κίνδυνον τῆς Ἑλληνο-Τουρκικῆς
συρράξεως. Ἡ Τουρκία οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ συγκρουσθῇ
μὲ τὴν Ἑλλάδα, πάντως ὅμως ἔλαβε τὰ δέοντὰ μέτρα,
ἔχουσα ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ ἐνδεχόμενα.

(δ) Αἱ ΗΠΑ καὶ ἡ ΕΣΣΔ ἐνήργησαν κατὰ τρόπον ἐντικειμενι-
κόν ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ. Δέν ἔχομεν παρόμοια.

(ε) Ἡ Ἑλλάς διὰ τῆς ἐποχωρήσεως ἐκ τοῦ NATO, ἴσως ἐνήργη-
σε συναισθηματικῶς. Πάντως ὁρθῶς ἡ ἐσφαλμένως, αἰσθά-
νεται τραυματισμένη. (2/3)

Συμπεράσματα

Αἱ ὡς ἔνω δηλώσεις τοῦ Τούρκου Πρωθυπουργοῦ πιθανόν νὰ
ἀποσκοποῦν εἰς τὴν ὁμβλυνσιν τῆς δημιουργηθείσης ὀξύτητος
εἰς τὰς σχέσεις Ἑλλάδος - Τουρκίας ἐξ αἰτίας τῆς Τουρκικῆς
εἰσβολῆς εἰς Κύπρον.

Ἐπίσης εἰς τὴν συγκόλυσιν τῶν ἐπεκτατικῶν βλέψεων τῆς Τουρ-
κίας εἰς τὸν Ἑλληνικόν χώρον κατὰ τὴν παρούσαν περίθεον,
ὡς ἐπίσης εἰς τὴν ^{ταύτην} παραπλάνησιν τῆς Διεθνούς Κοινῆς γνώμης
ἥτις ἔχει ἤδη στραφῇ ἐναντίον της λόγω τῶν προσφάτων γεγε-
νόντων.

.. // ..

- 3 -

β.- Σχέσεις μετά τῶν ΗΠΑ

Τήν 17/8/74 ἀνεφέρθη ὅτι ὁ Πρόεδρος τῶν ΗΠΑ ἐκάλεσε τόν Τεῦρκαν Πρωθυπουργόν 'Ετζεβίτ εἰς Οὐάσιγκτων.

Ὁ 'Ετζεβίτ ἀνέφερεν ὅτι εἶναι λίαν δυσχερὴς ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ μετόβασις του εἰς Οὐάσιγκτων καὶ προσέθεσεν ὅτι θὰ ἦτο δυνατόν μίαν συνάντησιν του μέ τόν Πρωθυπουργόν τῆς 'Ελλάδος εἰς πλησιέστεραν Εὐρωπαϊκὴν πόλιν ὡς αἰ Βρυξέλλαι. (2/3)

Συμπληρών

'Εκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι ὁ 'Αμερικανὸς Πρόεδρος ἐπιχειρεῖ νὰ ἐπιτύχῃ συνάντησιν Πρωθυπουργῶν 'Ελλάδος - Τουρκίας πρὸς ἐπίλυσιν τῶν μετοξύ των διαφορῶν.

2.- Κύπρος

α.- Ε/Κ 'Ενέργειαι

Τήν 17/8/74 ἐγνώσθη ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Κύπρου Κληρίδης προέβη εἰς ἐκκλήσιν πρὸς τὰς Μεγάλας Δυνάμεις, τὰ 'Ηνωμένα 'Εθνη καὶ τοὺς Διεθνέας Ὁργανισμοὺς ὅπως μεσελαβήσουν πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος τῶν προσφύγων. Πλέον τούτου ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τῶν ἀνωτέρω πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ζημιῶν τῶν προκλήθ-θέντων ἐκ τοῦ πολέμου.

'Επίσης ἐγνώσθη ὅτι αἱ Τουρκικαὶ ὀρχαὶ ἐδήλωσαν ὅτι δέν δύνανται, ἐπὶ τοῦ παρόντος, νὰ δώσουν οἰκονόμητοτε ἔνδειξιν περὶ τοῦ πότε θὰ ἐπιτραπῇ εἰς τοὺς πρόσφυγας νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία των. (8/3)

β.- Τ/Κ 'Ενέργειαι

Τήν 17/8/74 ὁ Τ/Κ Ντεκτῶς ἐδήλωσεν ὅτι, ἐάν οἱ 'Ελληνες καὶ οἱ Ε/Κ ἀρνηθεῖν νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὰς Εἰρηνευτικὰς Συνομιλίαι τῆς Γενεύης, οἱ Τεῦρκοι θὰ ἐγκαθιδρύσουν ἰδικὴν των Κυβέρνησιν εἰς τὰ κατὰληφθέντα ὑπ' αὐτῶν Κυπριακὰ ἐδάφη.

Περαιτέρω ἀνέφερεν ὅτι ἡ γεωγραφικὴ διχοτόμησις κατέστη πραγματικότης καὶ ὅτι ἡ Τ/Κ ἄκεις εἶναι πλέον εἰς θέσιν νὰ ἀναλάβῃ τόν ἔλεγχον ὅλης αὐτῆς τῆς περιοχῆς.

Τέλος ἐτόνισεν ὅτι εἶναι ἔτοιμος νὰ διαπραγματευθῇ τὴν ἀνταλλαγήν τῶν Ε/Κ προσφύγων μέ τοὺς Τ/Κ τοὺς διαβιούντας εἰς τὰς ἐλεγχομένους ὑπ' αὐτῶν (Ε/Κ) περιοχάς. (2/2)

.. // ..

- 4 -

Συμπέρασμα

Ἡ ἔκφρασις τῶν Τούρκων νά ἐπιτρέψουν ἐπάνοδον τῶν Ε/Κ προσφύγων εἰς τὰς καταληφθείσας ὑπ' αὐτῶν περιοχάς, ὡς καί αἱ δηλώσεις Ντεκτῆς περί ἐγκαθιδρύσεως Τουρκικῆς κυβερνήσεως εἰς αὐτάς καί περί ἀνταλλαγῆς προσφύγων, ἀποδεικνύουν πλήρως τά Τουρκικά σχέδια διὰ τήν πλήρη καί οὐσιαστικήν διχοτόμησιν τῆς Νήσου. Τοῦτο βιά τῶ ἐπιτύχουν διὰ τῆς δημιουργίας ἡμιγῶς Τουρκικῆς περιοχῆς κυβερνωμένης ὑπὸ Τούρκων.

3.- Θέσις ξένων χωρῶν

Ο.Η.Ε

Τήν 16/8/74 ὁ ΓΓ/ΟΗΕ κ. Κούρτ Βαλντχάϊμ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας τῶν Ἠγωμένων Ἐθνῶν τὰ κάτωθι :

- α.- Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ὁμοφώνως ἔκαμε τρεῖς φορὰς ἐκκλησίαν διὰ τήν κατάπαυσιν τοῦ πυρός εἰς τήν Κύπρον, ἀλλὰ μέχρι στιγμῆς αἱ ἐχθροπραξίαι συνεχίζονται.
- β.- Ἡ κατάστασις αὕτη, ἥτις ἀποτελεῖ σαφῶς ἀπειλήν διὰ τήν Παγκόσμιον εἰρήνην καί Ἀσφάλειαν, θέτει ἐν κινδύνῳ αὐτήν καθ' ἑαυτήν τήν οὐσίαν τοῦ καταστατικοῦ χάρτου τοῦ ΟΗΕ καθὼς καί τὸν βασικόν λόγον ὑπόρξεως τοῦ Ὄργανισμοῦ.
- γ.- Ἀποτελεῖ ζωτικὴν καί ἀμεσάτην ἀνάγκην ὅπως τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας στρέψῃ τήν προσοχήν του εἰς τήν ἡμετέραν ἐπίλυσιν τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος καί εἰς τήν μελλόντι κήν ἀποτελεσματικότητά τοῦ ΟΗΕ. (2/2)

Συμπέρασμα

Ἡ πλήρης περιφρόνησις τῆς Τουρκίας πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας ἐδημιούργησε ἐξέμε σκοπιμότητα ὑπόρξεως τοῦ Ὄργανισμοῦ Ἠγωμένων Ἐθνῶν ἐφ' ὅσον, ὑπὸ τὰς παρούσας τουλάχιστον συνθήκας, δέν δύναται οὗτος νά ἐκπληρώσῃ τὸν πρωταρχικόν σκοπὸν τῆς δημιουργίας του ἥτοι τήν διατήρησιν τῆς Παγκοσμίου Εἰρήνης καί Ἀσφαλείας καί νά ἐπιβάλλῃ τὰς ἀποφύσεις του. Ὁ ΓΓ/ΟΗΕ φαίνεται ἀποφασισμένος νά θέσῃ ἐπὶ νέας βάσεως τήν ἀποτελεσματικότητά τοῦ ΟΗΕ εἰς τὸ μέλλον.

.. // ..

- 5 -

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

4.- Χερσαϊκί Δυνάμεις

α.- Ανατολική Θράκη

(1) 3η Μ/Κ Μερ. (Βόρειος Τομέας : ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ)

Έσυνεχίσθησαν αί άναγνωρίσεις περιοχής άπ'άέρος καί έδά-
φους μέ ίδίαιτέρων έντασιν είς Π/Γ ΚΑΡΑΓΑΤΣ. (Β/3)

(2) 4η ΜΠ (Κεντρικός Τομέας : ΜΕΡΙΤΣ - ΟΥΖΟΥΝ ΚΙΟΠΡΟΥ)

(α) Τό 2ον ΕΓ/4ης ΜΠ έγνώρισεν είς τάς Μονάδας τής Με-
ραρχίας ότι ή κατάσταση είναι άμαλή. Διετυπώθησαν
άπόψεις ότι αί Μονάδες θά έπιστρέψουν είς τάς
μονίμους έδρας των. (Α/2)

(β) Τά έρματα ΙΛΗΣ ΑΡΜΑΤΩΝ/4ης ΜΠ έχουν έφοδιασθή δι'
60 βλημάτων. Άνεφέρθη ότι έχουν έλλείψεις είς
πυρομαχικά καί διετάχθη ή προώθησις τών άναγκαιούν-
των έκ τών άνεφοδιαστικών έργάνων. (Α/2)

(3) 8η ΜΠ (Νότιος Τομέας : Περιοχή ΥΨΑΛΩΝ)

(α) Τήν 161340/8/74 διετάχθησαν αί εύρισκόμενοι είς
ΡΑΙΔΕΣΤΟΝ (μόνιμος έδρα 8ης ΜΠ) 'Υπαξ/κοί καί έφεδροί
'Αξ/κοί όπως άναχωρήσουν διά τέν χώρον άναπτύξεως
τής 8ης ΜΠ.

(β) Τήν 172200/8/74 διετάχθη όπως αί Σημαϊα τών 190 ΣΠ/
8ης ΜΠ καί 189 ΣΠ/61ης ΜΠ μεταφερθοῦν είς ΚΩΝ/ΠΟΛΙΝ.

Σ χ έ λ ι ο ν

Πρόκειται μάλλον περί έορτής, ήτις θά λάβη χώραν
τήν 26/8/74 καί είς ήν θά συμμετάσχουν αί Πολεμικά
Σημαϊα τών 189 καί 190 ΣΠ.

(4) Γενικά

(α) Άπαγορεύεται είς άλλοδαπούς τουρίστας ή έπισκεψις
τών άκτών τοῦ Αίγαίου, συμπεριλαμβανομένων τών
παροκτίων πέλεων καί χωρίων. (Γ/3)

(β) Τήν 28/7/74 ήρξατο ή έπιστράτευσις τών γεννηθέντων
1949-1953 ώς καί τών έφέδρων 'Αξ/κών μέχρις ήλικίας
30 έτών. (Γ/3)

.. // ..

- 6 -

(Υ) Αναμένεται η χορήγησης άδειων μικρής διάρκειας εις
Άξ/κούς. (Α/2)

β.- Δυτικά Γερμανία

(1) Συνεχίζονται τὰ μέτρα κύστηρᾶς ἐπιφυλακῆς. (Α/2)

(2) Είδοποιήθησαν αἱ εἰκογένειαι τῶν Γερμανῶν Άξ/κῶν τοῦ
Κλιμακίου ΝΑΤΟ/ΣΜΥΡΝΗΣ ὅπως ἀναχωρήσουν ἢ παραμείνουν
ὕπὸ τὴν προσωπικὴν των εὐθύνην. (Β/3)

γ.- Κύπρος

(1) Έναρξεις Έχθροπραξιῶν

(α) Τὴν 170645/8/74 Τσερκικαὶ δυνάμεις ἐνήργησαν ἐπιθε-
τικῶς πρὸς περιοχὴν ΑΘΗΑΙΝΟΥ ὑποστηριζόμεναι ὑπὸ
Πυρ/κοῦ καὶ ὀλμων. Ὁμοίως προσεβλήθη ὕψωμα τοῦ χω-
ρίου ΛΟΥΤΡΟΥ ΛΙΜΝΙΤΟΥ διὰ πυρῶν Πυρ/κοῦ καὶ ὀλμων. (Α/2)

(β) Τὴν 170800/8/74 ὁ Δ/τῆς τοῦ 6ου ΣΣ διέταξε τὴν 28ην
ΜΠ ὅπως ἀναφέρῃ περὶ τῆς ἐπικρατοῦσης καταστάσεως
εἰς τὸν τομέα τοῦ 61 ΣΠ, διότι καίτοι διετάχθη καὶ
τότεως τοῦ πυρὸς ἀνταλλάσσονται πυροβολισμοί.
Συμφωνῶς ἀνέφερεν ὅτι προτίθεται νὰ ὑποβάλῃ ἐγγράφον
διαμαρτυρίαν εἰς Εἰρηνευτικὰς Δυνάμεις. (Α/2)

(γ) Τὴν 170800/8/74 τὸ χωρίον ΑΘΗΑΙΝΟΥ κατελήφθη ὑπὸ
Τ/Κ ἀγωνιστῶν. Εἰς περιοχὴν ΠΙΡΟΙ αἱ Τεῦρκοι προωθή-
θησαν εἰς ὕψωμα ΚΑΥΚΑΛΑ. (Α/2)

(δ) Τὴν 170845/8/74 ὁ Διοικητῆς τοῦ 14ου ΣΠ (Σχης ΗΑΥΡΕΤΤΙΝ)
ὑπέβαλε τὴν παραίτησιν του. (Α/2)

(ε) Τὴν 171100/8/74 ὁ Διοικητῆς τοῦ 6ου ΣΣ διέταξε τὴν
39ην ΜΠ ὅπως τὰ τμήματα αὐτὰ ἐνεργοῦν πρὸς ΠΙΡΟΙ
χρησιμοποιοῦσαν πυρὰ πρὸς κατάληψιν τῆς ΔΒ, ὑπὸ τὸν
περιορισμὸν ὅτι δὲν θὰ προσβληθοῦν τὰ εἰς τὴν περιο-
χὴν εὐρισκόμενα τμήματα τῆς Εἰρηνευτικῆς Δυνάμεως
καὶ ἔδωκεν ὁδηγίας ὅπως ἐπιδιωχθῇ ἡ διεξόδους ἐξ
ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν πρὸς κατάληψιν τοῦ ὑψώματος. (Α/2)

(ζ) Τὴν 171130/8/74 συγκρότημα Πεζικοῦ—Ἀρμάτων ἐπετέθη
κατὰ τῆς ΔΒ ΠΙΡΟΙ, ἣν καὶ κατέλαβε τὴν 1430' ὥραν,

.. // ..

- 7 -

τῶν τμημάτων τῆς Ε/Θ συμπτυχθέντων τῇ Αγῇ τοῦ ΓΕΕΘ. (Α/2)

(η) τὴν 171410/8/74 ὁ ἐχθρὸς ἐξετάξευσεν ἐπίθεσιν διὰ συγκροτήματος Πεζικοῦ - Ἀρμάτων καὶ τῇ ὑποστηρίξει πυρ/κοῦ κατὰ ΤΡΟΥΛΛΟΥ καὶ ὑψώματος ΑΣΡΟΒΟΥΝΑΡΟΝ. (Α/2)

(2) Γραμμὴ Ἐπαφῆς εἰς ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ

τὴν 172300/8/74 ἡ γραμμὴ ἐπαφῆς εἰς ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ εἶχεν ὡς ἀκολουθῶς : Ἀν. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ὡς 270911 ὡς 289918 - ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ εἰς 292922 - 293931 - 298937 - 301928 - 305939. Ἐκεῖθεν ἀκολουθεῖ τὴν προκείμενην γραμμὴν μέχρι τῆς ὁδοῦ ΚΑΣΙΑΝΟΥ ἐνθα ὁ ἐχθρὸς κατέλαβε τὸ ἐκεῖ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον. Ἀκολουθεῖται συνεχίζεταί ἐντὸς τῶν τειχῶν Ἀνατολικῶς Ἀγ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ὡς 339940 - Ν. ὁδοῦ 340940 ὡς 3479440 - 355950 - 356945 - 358941 - 357938 - 389936 - 363911 καὶ ΒΑ παρυφῇν ΑΓΛΑΝΤΣΙΑΣ . (Α/2)

Συμπεράσματα

Ἐκτιμᾶται ὅτι ὁ ἐχθρὸς δὲν θά συνεχίσῃ περαιτέρω τὰς Στρατιωτικὰς τοῦ ἐπιχειρήσεως καὶ ὅτι θά ἐπιδιώξῃ νὰ σταθεροποιήσῃ τὰ μέχρι τοῦδε ἐπιτεύγματα τοῦ διὰ πολιτικῶν μέσων. Δὲν ὑποκλίνεται νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀπόκτησιν πλεονεκτημάτων εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Αἰγαίου διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ.

